

Sygn. akt V S 124/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Barbara Kurzeja (spr.)

Sędziowie: SA Olga Gornowicz - Owczarek

SO (del.) Tatiana Kania

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2014 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi G. S. o stwierdzenie przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w (...)w sprawie o sygn. akt II C 69/12 oraz przed Sądem Apelacyjnym w (...)zawisłej pod sygn. akt V ACa 237/14

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w (...) i Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...)

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć s k a r g ę.

Sygn. akt V S 124/14

UZASADNIENIE

W dniu 27 sierpnia 2014 r. G. S. wniósł skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w(...)pod sygn. akt II C 69/12 i przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. akt V ACa 237/14, zobowiązanie Sadu Apelacyjnego do wyznaczenia posiedzenia w terminie 1 m-ca od dnia rozpoznania skargi i zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł. W motywach skargi podał, że postępowanie międzyinstancyjne przed Sądem Okręgowym trwało 5 m-cy i pomimo tego, że akta z apelacją wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w marcu 2014 r., to do dnia wniesienia skargi nie została wyznaczona rozprawa apelacyjna.

W odpowiedzi na skargę:

- Prezes Sądu Okręgowego wniósł o jej oddalenie podnosząc, że wszystkie konieczne czynności w sprawie podejmowane były niezwłocznie, a na przebieg i czas trwania postępowania wpłynęła potrzeba wydania zarządzeń zmierzających do uzupełnienia braków obu apelacji wniesionych przez fachowych pełnomocników stron;

- Prezes Sądu Apelacyjnego wniósł o jej oddalenie wskazując, że w Wydziale V Cywilnym średni okres oczekiwania na skierowanie sprawy na rozprawę odwoławczą wynosi ok. 6 m-cy. Akta sprawy wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w dniu 27 marca 2014 r. i rozprawa została wyznaczona na dzień 7 października 2014 r. po dokonaniu koniecznych czynności kontrolnych zmierzających do sprawdzenia skuteczności wniesionych w sprawie apelacji, w tym czynności polegających na doręczeniu ich odpisów interwenientom ubocznym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Skarga powoda nie zasługuje na uwzględnienie z braku podstaw, o których mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa do strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez uzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.).

O nieuzasadnionej zwłoce postępowania można bowiem mówić wówczas, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także zachowań stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przyjmuje się w literaturze przedmiotu, że przewlekłość postępowania zachodzi, gdy jest ono długotrwałe, prowadzone rozwlekle i trwa ponad konieczność wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych niezbędnych do końcowego rozstrzygnięcia, będących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu.

Ocena ta nie może być oderwana od obowiązku sądu rozpoznania wszystkich spraw wniesionych do sądu bez nieuzasadnionej zwłoki, przy zachowaniu zasady rozpoznawania spraw według kolejności ich wpływu oraz uwzględnieniu przepisów nakazujących rozpoznanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach.

Zgodnie z ugruntowaną powszechną praktyką sądów przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy oznacza nadto wskazanie nie tylko czasu postępowania świadczącego o wystąpieniu przewlekłości, ale i konkretnych czynności procesowych, których sąd nie podjął lub dokonał wadliwie, powodując w ten sposób nieuzasadnioną zwłokę. Wskazanie przez stronę okoliczności uzasadniających skargę nie może polegać na zakwestionowaniu ogólnego czasu trwania postępowania, lecz powinno wskazywać na określone czynności procesowe, których sąd nie podjął lub podjął z nieuzasadnioną zwłoką bądź też dokonał ich wadliwie. Skarga powoda nie odpowiada tym wymogom, zaś w przedmiotowej sprawie – wbrew subiektywnemu przekonaniu skarżącego, nie można zarzucić sądom obu instancji, że naruszyły prawo powoda do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Do przewlekłości postępowania dochodzi tylko wtedy, gdy zwłoka w czynnościach sądowych jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy.

Analiza akt sądowych wskazuje, że Sąd Okręgowy podejmował czynności w sprawie bez nadmiernej zwłoki. Okres oczekiwania na przekazanie sprawy do Sądu Apelacyjnego nie wynikał z błędów, ani opieszałości Sądu Okręgowego.

W sprawie, której dotyczy rozpoznawana skarga wyrok Sadu Okręgowego zapadł w dniu 24 września 2013 r. Uzasadnienie wyroku sporządzone zostało w ustawowym terminie.

W dniu 4 listopada 2013 r. wpłynęła apelacja pełnomocnika powoda a następnie w dniu 5 listopada 2013 r. Przewodniczący Wydziału wydał zarządzenie o uzupełnieniu braków formalnych apelacji, które zostało wykonane w dniu 7 listopada 2013 r.

W dniu 20 listopada 2013 r. wpłynęła apelacja pełnomocnika pozwanych, zaś w dniu 25 listopada 2013 r. Przewodniczący wydał zarządzenie o wezwaniu o uzupełnieniu braków apelacji. Po uzupełnieniu braków w przedmiocie wartości przedmiotu zaskarżenia w dniu 2 grudnia 2013 r. Przewodniczący wydał zarządzenie w przedmiocie wezwania pełnomocnika powoda do uiszczenia opłaty od apelacji. Z uwagi na pobyt pracownika sekretariatu wykonującego zarządzenia na szkoleniu, zarządzenie zostało wykonane w dniu 16 grudnia 2013 r. Po uiszczeniu opłaty od apelacji strony powodowej 2 stycznia 2014 r. Przewodniczący wydał zarządzenie o doręczeniu odpisu apelacji pełnomocnikom pozwanych, a jednocześnie wezwał pełnomocnika pozwanych o uiszczenie opłaty od apelacji. Opłata wpłynęła 14 lutego 2014 r. a następnie w dniu 21 lutego 2014 r. Przewodniczący wydał zarządzenie o doręczeniu odpisu apelacji pełnomocnikowi powoda.

W dniu 19 marca 2014 r. wpłynęła odpowiedź na apelację i w dniu 24 marca 2014 r. akta zostały przesłane do Sądu Apelacyjnego w (...)z apelacjami obu stron.

Czynności dokonywane w postępowaniu międzyinstancyjnym na skutek wniesionych od wyroku apelacji, podejmowane były zatem bez zbędnej zwłoki, a odstępy czasu, w których ich dokonywano były uzasadnione

koniecznością reagowania na działania (wnioski) i zaniechania (braki formalne) obu stron, biegiem terminów procesowych, koniecznością oczekiwania na korespondencję procesową i zwrotne poświadczenie jej odbioru.

Z przebiegu postępowania i chronologii podejmowanych w postępowaniu międzyinstancyjnym czynności wynika zatem, że były one konieczne, zgodne z obowiązującą procedurą cywilną a na jego przebieg miała wpływ konieczność podejmowania czynności związanych z uzupełnieniem braków formalnych obu apelacji.

Akta z apelacjami obu stron przesłano w dniu 24 marca 2011 roku do Sądu Apelacyjnego w (...) i po wykonaniu czynności kontrolnych zmierzających do zbadania skuteczności wniesienia apelacji i doręczenia odpisów apelacji interwenientom ubocznym, wyznaczono rozprawę na dzień 7 października 2014 r. Wskazać dodatkowo należy, że te dodatkowe czynności nie miały wpływu na wydłużenie okresu oczekiwania na wyznaczenie terminu rozprawy, gdyż średni okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy w V Wydziale Cywilnym Sądu Apelacyjnego w(...) wynosi około 6 miesięcy i wynika z liczby wpływających spraw i stosowania zasady rozpoznawania spraw zgodnie z kolejnością ich wpływu (przy uwzględnieniu ustawowo przewidzianych wyjątków).

W świetle § 48 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U.2014.259.j.t.), sprawy rozpoznawane są według kolejności ich wpływu do sądu, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej (ust. 1). Poza kolejnością, określoną w ust. 1, na terminy rozpraw należy kierować sprawy osób tymczasowo aresztowanych i pozbawionych wolności oraz sprawy zagrożone przedawnieniem karalności czynów. Również w szczególnie uzasadnionych wypadkach przewodniczący wydziału może zarządzić rozpoznanie sprawy lub spraw poszczególnych kategorii poza kolejnością określoną w ust. 1.

Ma to szczególne znaczenie w sprawach, w których stopień faktycznej i prawnej zawilości nie jest znaczny, a ich charakter prawny i znaczenie dla strony przemawia za szybszym rozpoznanie sprawy i strona przedstawi powody uzasadniające rozpoznanie sprawy poza kolejnością.

Zważyć należy, że w niniejszej sprawie, z uwagi na jej przedmiot, przepisy szczególne nie nakładają na sąd obowiązku rozpoznania sprawy poza kolejnością. Skarżący składał wprawdzie wniosek o przyspieszenie rozpoznania sprawy, lecz uczynił to dopiero w dniu 10 lipca 2014 r., zaś jego przeciwnik wnosił z kolei o niewyznaczenie rozprawy w sezonie urlopowym i Przewodniczący Wydziału zarządzeniem z dnia 11 lipca 2014 r. wskazał na możliwość wyznaczenia rozprawy najwcześniej w m-cu wrześniu.

Na marginesie wskazać należy, iż o naruszeniu jednej z podstawowych zasad postępowania (rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie), określonej w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP decyduje nie sam upływ czasu, ale nieuzasadnione przewlekanie procesu, a taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie miała miejsca.

Z powyższych względów uznać należało, że czynności Sądu Okręgowego w postępowaniu międzyinstancyjnym były terminowe i prawidłowe, zaś okresu oczekiwania na wyznaczenie rozprawy w Sądzie Apelacyjnym, w związku z brakiem uzasadnionych podstaw do uwzględnienia wniosku strony o rozpoznanie sprawy poza kolejnością, nie można uznać za nieuzasadnioną zwłokę.

Ze wskazanych przyczyn i na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, orzeczono jak w sentencji postanowienia.